

ISRAEL GUTMAN

ur. 1923; Warszawa

Miejsce i czas wydarzeń	Warszawa, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	Warszawa, dwudziestolecie międzywojenne, antysemityzm, edukacja

Antysemityzm w przedwojennej Polsce

Chodziłem do polskiej szkoły powszechnej, mieszkałem przez długi czas na Marymoncie, tam prawie nie było Żydów. W mojej klasie była jedna dziewczyna, Żydówka i ja. Z tych lat pozostały mi bardzo dobre wspomnienia. To był mój język, to była literatura, którą się interesowałem, i to byli ludzie, których znałem, szczególnie koledzy, to było bractwo. To się zmieniło z czasem, w latach trzydziestych. Był taki czas, że nie mogłem chodzić sam do szkoły, bo rozpoznawali we mnie Żyda. Dzieci rzucały kamieniami [i krzyczały]: Żyd taki i owaki. To żeśmy chodzili do szkoły razem i trzeba było myśleć o tym, kiedy najlepiej wyjść i jak.

Byłem małym dzieckiem jeszcze, nie zdawałem sobie w ogóle sprawy z tego, czym jest antysemityzm, dlaczego oni widzą we mnie albo w tych chłopakach lub dziewczynkach – ludzi, którzy są inni.

Coś takiego było w Polsce, coś innego wśród Żydów, coś innego wśród Polaków. To był okres, kiedy [były widoczne] pewne symptomy. Nie było [łatwo] być Żydem w Polsce, w latach [19]34-[19]38.

Nie mogliśmy mieszkać więcej na Marymoncie, ze względu na to, że nie można było być Żydem i [mieszkać] wśród Polaków. Zamieszkaliśmy na ulicy Nowiniarskiej, [tam] poszedłem do szkoły średniej żydowskiej.

Data i miejsce nagrania	2009-09-10, Jerozolima
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Justyna Pacek
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"